

METODICKÝ LIST

Koncepce domácí přípravy a úkolů žáků

Domácí příprava žáků navazuje na přímé vzdělávací působení ve škole a je nedílnou součástí každodenní přípravy na vyučování a je koncipována v souladu s platným ŠVP.

Domácí příprava je druhotným doplňkem, primární učení žáka probíhá ve vyučovací hodině ve škole.

Domácí úkoly, domácí příprava, je efektivní cestou k podpoře sebevzdělávacích aktivit žáků a účinným „spojovacím článkem“ mezi formálním - školním, a neformálním a informálním - mimoškolním učním.

Domácí příprava je mimoškolní aktivita, těsně spojená se školním vyučováním. Za domácí přípravu (domácí úkoly) lze považovat veškeré aktivity žáků, které jsou vyžadovány školou, cíleně směřují k podpoře školní výuky, a které žák vykonává mimo školu, zejména doma.

Právě pravidelná domácí příprava může být jednou z cest naplňování požadavků nového pojetí vzdělávání vytvářením situací, v nichž je žák veden k aktivnímu přístupu k vlastnímu učení, k vynakládání vlastního úsilí při řešení úloh a problémových situací, k samostatnému rozhodování a myšlení. Tím je podporováno a posilováno rozvíjení požadovaných klíčových kompetencí.

Domácí úkoly napomáhají učitelům cíleně zaměřit pozornost dětí na mimoškolní zdroje vzdělávání a využít je ve prospěch vyučování. Domácí úkol je nástrojem učitele pro učení dětí pracovat s těmito zdroji, vhodně jich využívat a orientovat se v nich. Vhodně zadaný domácí úkol může nejen pomoci dítěti upevnit si učivo, probírané ve škole, ale také si je propojit s dalšími informacemi, vědomostmi, zkušenostmi, a rozšířit si tak obzory na základě vlastních zájmů. Dává dítěti prostor k nerušené individuální práci, čas pro promýšlení a objevování. Právě možnost individuálního, cíleného zaměření domácích úkolů podle potřeb a zájmů dítěte je nespornou předností této formy výuky. Domácí úkol je také prostředkem k učení, v němž se propojuje řízený proces s jednáním ovládaným vlastní vůlí žáka. Z tohoto hlediska má vysokou výchovnou hodnotu. Je jedním z prostředků pedagogické součinnosti školy a rodiny. Může se stát účinným prostředkem motivace dítěte pro sebevzdělávání a pro své budoucí vzdělávání. Domácí učební činnosti žáků zpětně vnášejí do práce školy podněty z mimoškolního prostředí.

Cíl domácích úkolů:

- procvičit učivo (zejména v praktických souvislostech)
- rozvíjet u žáků smysl pro povinnost
- schopnost samostatně se učit
- motivace (nejen) pro nové učivo
- zpětná vazba (pro učitele, žáka, rodiče)

- rozvíjení schopnosti organizace času, individualizace a variabilita času pro učební aktivity
- rozšiřování kompetencí

Zda bude či nebude zadán domácí úkol (povinný, dobrovolný) a v jaké frekvenci (pravidelnost se většinou osvědčuje), je plně v kompetenci učitele, a to včetně případného vyžadování podpisu rodičů (po předchozím vysvětlení rodičům).

Domácí úkoly musí být vždy přiměřené schopnostem žáků, musí být žákům srozumitelné, konkrétní.

Domácí úkoly mohou být v rámci třídy rozdílné. Nadaní žáci mohou dostávat kvalitativně a kvantitativně náročnější úkoly, žáci s poruchami učení mohou mít redukovaný rozsah.

Zadávat maximálně zajímavé, případně atraktivní úlohy (tvůrčí), např. s využitím ICT, knihovny encyklopedií, knih, slovníků, médií, tisku apod.

Pokud žák úkol nerozumí, domluví si individuální konzultaci s vyučujícím, který mu vše znovu vysvětlí.

Formy domácí přípravy může být různá: písemná, elektronická, praktická, ústní, ...

Typy úkolů:

ústní projev (např.)

- opakování látky z předchozích hodin, práce s mapou
- příprava na písemnou práci, opakování pravidel a vzorců
- slovní zásoba do cizích jazyků
- příprava na verbální zkoušení
- výklad, referát apod.
- čtení

písemné úkoly (např.)

- týkají se přípravy do všech předmětů
- mimořádné - výtah, výpisek, referát, projekt, čtenářský deník, protokol laboratorních prací apod.

Kontrola plnění úkolů - splnění každého zadaného úkolu je zkontrolováno

- ústním ověřením znalostí - ústní zkoušení, frontální opakování,
- kontrolou sešitů, pracovních sešitů, pracovních listů,
- kontrolou pomůcek,
- hodnocením úkolu.

Hodnocení domácích úkolů musí být vždy motivující (např. slovní hodnocení, grafické hodnocení symboly – např. smajlíky, ústně, počet chyb aj.).

Hodnocení domácích úkolů se nezapočítává do celkové klasifikace, ale může se k němu přihlídnout při celkovém hodnocení.

Je možné zadat stejné nebo obdobné úlohy jako z domácí přípravy následně při výuce jako písemnou práci, tu pak hodnotit standardně.

Je možné zadat i dlouhodobé úkoly s etapovým hodnocením.

Domácí příprava či domácí úkoly nesmí zatěžovat rodiče, úkol je zadán tak, aby ho byl žák schopen vypracovat samostatně bez odborné pomoci rodičů.

Vedeme žáky k sebehodnocení úkolů a domácí přípravy, ve vhodných případech ke vzájemnému hodnocení spolužáky, či hodnotíme společně celá třída.

V případě absence žáka:

- úkoly se snaží žák zajistit sám.
- žák, či jeho rodiče kontaktují učitele s žádostí o zadání domácí přípravy,
- žákovi, který v době nemoci doma pracovat nemůže, vysvětlí učitel učivo, na žádost žáka, po návratu do školy.

Mgr. Jitka Brhlová, ředitelka školy
V Šardicích 25. října 2023